

Obsah

I. ÚVOD	9
II. CÍRKEVNÍ SPRÁVA A JEJÍ HMOTNÉ ZÁZEMÍ: PŘEHLED BÁDÁNÍ	11
1. Církevní správa v pobělohorských Čechách: Historie a perspektivy	11
2. Ekonomické zázemí farní správy v raném novověku	21
2.1. Domácí bádání	21
2.2. Trendy zahraniční historiografie	38
III. PANSTVÍ TŘEBOŇ A MÍSTNÍ CÍRKEVNÍ SPRÁVA V RANÉM NOVOVĚKU	49
1. Pramenná základna: Patronátní písemnosti třeboňského panství	51
2. Prostor a čas: Panství Třeboň v raném novověku	58
3. Církevní správa na třeboňském panství v raném novověku	71
3.1. Farní organizace v předbělohorském období: Katolická reforma a konfesní pluralita	71
3.2. Po roce 1620: Obnova farní sítě	90
4. Panství jako prostor pro církevní správu	112
4.1. Hranice církevní organizace versus hranice panství	115
4.2. Obhajoba patronátního práva třeboňskou vrchností	118
IV. FARNÍ MAJETEK: EKONOMICKÁ ZÁKLADNA PATRONÁTNÍHO KLÉRU	125
1. Obsazování far: Patron hledá kněze, kněz hledá faru	126
1.1. Kněz hledá faru	127
1.2. Kněz žádá o faru	135
1.3. Patron vybírá duchovního správce	140
1.4. Ideál kněze v patronově pojetí	144
1.5. Preferování „domácích“ kněží	147
1.6. Poptávka po beneficích – atraktivita far	154
1.7. Patron a kněz – odlišná stanoviska a hledání konsenzu	166
1.8. Shrnutí: Hierarchie far a patronátní klientela	171
2. Kněz na beneficiu: Finanční souvislosti života farního kléru	176
2.1. Prolog: Kněz přichází na beneficium	176
2.2. Správa farního majetku a jeho písemná evidence	184
2.3. Sedlák mezi sedláky: Venkovský farář jako hospodář	190
2.4. Farář jako vrchnost? Povinné dávky a desátky	204

2.5. Farář jako almužník? Akcidenční příjmy	220
2.5.1. Duchovní správa nebo výdělečná činnost? Štola, oféra a další akcidence	220
2.5.2. Farář jako zaměstnanec: Výplaty od patrona a obce	231
2.6. Příjmové zázemí třeboňských farářů - zhodnocení	236
2.7. Životní potřeby a nakládání s přebytky: Výdaje farářů	245
2.8. Epilog: Kněz odchází z beneficia	271
V. ZÁDUŠNÍ MAJETEK: PENÍZE VYDANÉ ZA DUŠI	289
1. Správa kostelního majetku: Soumrak kostelníků a byrokratická profesionalizace	289
1.1. Historický vývoj, předbělohorská praxe a válečná destrukce	289
1.2. Schwarzenberská správa: Byrokratizace, profesionalizace, centralizace	294
1.3. Kostelníci: Konec farní samosprávy	304
1.4. Zástupci církve: Trpění spolupracovníci nebo nevítaná kontrola?	313
1.5. Správa v praxi: Skladání účtů	323
2. Zádušní hospodaření: Financování kultu a úvěrové podnikání	329
2.1. Struktura příjmů, její proměny v místě a čase	330
2.2. Financování kultu: Vydání, jejich realizace, rezervní zdroje	345
2.3. Nakládání s přebytky: Úvěrové podnikání	355
VI. ZÁVĚR: VRCHNOSTENSKÁ FARNÍ ORGANIZACE? CÍRKEVNÍ SPRÁVA V RÁMCI SPRÁVY PANSTVÍ	371
VII. SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY	385
VIII. SEZNAM ZKRATEK	409
IX. SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A VYOBRAZENÍ	411
X. SUMMARY	415